

İndirilme Tarihi

09.02.2026 09:23:00

TDE 426 - BEDEN FOLKLORU DAVRANIŞIN ETNOGRAFYASI - Fen Edebiyat Fakültesi - Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Folklorun farklı bir boyuta indirgenerek derinlemesine analiz içeren bilgiler vermek. Beden ve folklor arasındaki ilişkiyi beden folkloru kavramı içerisinde halk anlatılarından tören ve ritüellere kadar geniş halkbilim kadrosu içerisinde tespit etmek.

Dersin İçeriği

Türk folklorunda anlatmaya dayalı türlerden davranış merkezli uygulama ve pratiklere kadar pek çok konuda beden folklorunun tespit edilmesi dersin içeriğini oluşturmaktadır.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Gürçayır, Selcan (2009). "İnternet Çağının Hiyeroglifleri" Ya Da Evrenselleşen Sanal Bedenler: Msn İfadeleri" Milli Folklor Dergisi. S. 83. Assmann, Jan (2015). Kültürel Bellek Eski Yüksek Kültürlerde Yazı, Hatırlama ve Politik Kimlik. İstanbul: Ayrıntı Yayınları. Connerton, Paul (1999). Toplumlar Nasıl Anımsar?". Çev. Alaeddin Şenel. İstanbul: Ayrıntı Yayınları. Gürçayır, Selcan (2007). Çağdaş Kentte Beden Folkloru. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Halkbilimi Anabilim Dalı. Ankara. Schick, İrvin Cemil (2011). "Bedensel Hafıza, Zihinsel Hafıza, Yazılı Kaynak: Hat Sanatının Günümüze İntikalinin Bazı Boyutları", Leyla Neyzi (ed.), Nasıl Hatırlıyoruz? Türkiye'de Bellek Çalışmaları, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Dersi veren öğretim elemanı yardımcısı yoktur.

Dersin Verilişi

Ders yüz yüze verilecektir.

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Doç. Dr. Serkan Köse

Program Çıktısı

- Öğrenciler, beden folkloru kavramını folklor ve etnografya bağlamında tanımlayarak bedeni kültürel bir metin ve anlatı alanı olarak yorumlayabilir.
- Öğrenciler, ritüel, tören, oyun, dans ve gündelik pratikler içerisinde beden taşıdığı simgesel ve toplumsal anlamları analiz edebilir.
- Öğrenciler, bedenle ilişkili folklorik unsurları (jest, mimik, duruş, hareket, süslenme vb.) etnografik yöntemler kullanarak gözlemleyip belgeleyebilir.
- Öğrenciler, toplumsal cinsiyet, kimlik, iktidar ve aidiyet ilişkilerinin beden üzerinden nasıl kurulduğunu ve yeniden üretildiğini folklorik örnekler üzerinden değerlendirebilir.
- Öğrenciler, sözlü kültür, performans ve hafıza bağlamında bedenin aktarım ve temsil işlevini karşılaştırmalı olarak tartışabilir.
- Beden ve Folklor ile ilgili temel kavramları öğrenebilir.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Öğretim		Uygulama
		Laboratuvar	Metodları	
1			Anlatma Yöntemi	Ders içeriği, amacı, kapsamı, işleyişi, sorumluluklar
2	2. Haftanın ders notları		Anlatma Yöntemi	Beden Tanımları
3	Demir, Ayşe Yeşim (2014). <i>Beden, Kültürel Müdahale ve İktidar İlişkilerine Antropolojik Yaklaşım</i> . Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi SBE Antropoloji Bilim Dalı.		Anlatma ve Tartışma Yöntemi	Beden ve Kültür
4	Gürçayır, Selcan (2007). <i>Çağdaş Kentte Beden Folkloru</i> . Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi SBE Türk Halkbilimi Bilim Dalı.		Anlatma ve Tartışma Yöntemi	Beden ve Folklor
5				Beden ve Folklor
6	Bapaeva, Janyl Myrza (2013). <i>Tuva Şamanizmi</i> . Konya: Kömen Yayınları. Ergun, Pervin (2010). <i>Hakas Destanlık Geleneği ve Ay Huucun</i> . Konya: Kömen Yayınları.		Anlatma ve Tartışma Yöntemi	Beden, Anlatıcı ve Anlam
7	Bapaeva, Janyl Myrza (2013). <i>Tuva Şamanizmi</i> . Konya: Kömen Yayınları. Ergun, Pervin (2010). <i>Hakas Destanlık Geleneği ve Ay Huucun</i> . Konya: Kömen Yayınları.		Anlatma ve Tartışma Yöntemi	Beden, Anlatıcı ve Anlam
9	Ögel, Bahaeddin (2010). <i>Türk Mitolojisi (Kaynakları ve açıklamaları ile destanlar)</i> . C. I. Ankara: TTK Yayınları. Cemiloğlu, Mustafa (1999). <i>Halk Hikayelerinde Doğum Motifi</i> . Bursa: Uludağ Üniversitesi Yayınları.		Anlatma ve Tartışma Yöntemi	Mitten Destana Beden
10	Emiroğlu, Kudret vd. (2009). <i>Antropoloji Sözlüğü</i> . Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları. Türkes Günay, Umay (2008). <i>Türkiye’de Âşık Tarzı Şiir Geleneği ve Rüya Motifi</i> . Ankara: Akçağ Yayınları.		Anlatma ve Tartışma Yöntemi	Kutsal ve Beden
11	Köse, S. (2021). RİTÜEL BELLEK. <i>Motif Akademi Halkbilimi Dergisi</i> , 14(33), 57-70. https://doi.org/10.12981/mahder.844986		Anlatma ve Tartışma Metodu	Ritüel Bellek
12	Köse, S. (2021). RİTÜEL BELLEK. <i>Motif Akademi Halkbilimi Dergisi</i> , 14(33), 57-70. https://doi.org/10.12981/mahder.844986		Anlatma ve Tartışma Metodu	Ritüel Bellek
13			Anlatma ve Tartışma Yöntemi	Bedene Müdahale Dövmecilik Geleneği
14			Anlatma ve Tartışma Yöntemi	Bedene Müdahale Dövmecilik Geleneği
15	Gürçayır, Selcan (2009). “İnternet Çağının Hiyeroglifleri” <i>Ya Da Evrenselleşen Sanal Bedenler: Msn İfadeleri</i> . Milli Folklor. S. 83.		Anlatma ve Tartışma Yöntemi	Sanal Beden

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Vize	15	1,00
Final	15	1,00
Teorik Ders Anlatım	10	10,00

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI X Öğrenme Çıktısı İlişkisi

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19	P.Ç. 20	P.Ç. 21	P.Ç. 22	P.Ç. 23	P.Ç. 24
Ö.Ç. 1	2	2	1	5					3	4														
Ö.Ç. 2	3	2	3	3					5	4														
Ö.Ç. 3	2	2	3	4					2	2														
Ö.Ç. 4	5	4	3	4					4	2														
Ö.Ç. 5	2	4	3	2																				
Ö.Ç. 6	4	2	3	3																				

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Türk dilinin ilk yazılı belgelerinden günümüze kadar gelen devreleri kronolojik olarak, eserleriyle birlikte bilir.
- P.Ç. 2 :** Halk edebiyatı ve kültürü ile ilgili konularda gerekli bilgi ve birikime sahip olur.
- P.Ç. 3 :** Alanıyla ilgili problemleri tespit eder.
- P.Ç. 4 :** Tespit edilen problemlerin çözümüne yönelik gerekli verileri toplar.
- P.Ç. 5 :** Elde ettiği verilere göre sonuçları yorumlar.
- P.Ç. 6 :** Eski Türk Edebiyatının Arap harfli manzum ve mensur eserlerini okur, açıklar.
- P.Ç. 7 :** Yeni Türk dili ile ilgili dönemlere ait metinlerde; kelime tahlili, cümle tahlili ve kelime etimolojisi yapar.
- P.Ç. 8 :** Eski Türk dili ile ilgili dönemlere ait metinlerde; kelime tahlili, cümle tahlili ve kelime etimolojisi yapar.
- P.Ç. 9 :** Edebî metin çözümlerini yapar.
- P.Ç. 10 :** Yeni Türk Edebiyatının kapsadığı edebî dönem, metin ve edebiyatçıların özelliklerini tam olarak bilir; bu dönemlerde yazılmış yapıtları çözümler; karşılaştırmalı tartışmalar yürütür.
- P.Ç. 11 :** Alanıyla ilgili karşılaştığı problemlerin çözümünde bilgisayar teknolojilerini kullanır.
- P.Ç. 12 :** İlgili alanında veya toplumun diğer kesimleriyle sözlü ve yazılı iletişim olanaklarını kullanarak profesyonel düzeyde eleştirel olarak iletişim kurabilir.
- P.Ç. 13 :** Bir yabancı dil kullanarak alana ait konularda meslektaşlarıyla iletişim kurabilir.
- P.Ç. 14 :** Alanıyla ilgili çalışmalara katılır.
- P.Ç. 15 :** Mesleki gelişmeleri izler ve bu gelişmelere katkı sağlar.
- P.Ç. 16 :** Disiplin içi ve disiplinler arası takım çalışması yapar.
- P.Ç. 17 :** Sahada derleme, gözlem ve anket çalışmaları yapar.
- P.Ç. 18 :** Alanıyla ilgili edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri; eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır, çözümler ve uygular.
- P.Ç. 19 :** Yaşam boyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirir.

- P.Ç. 20 :** Alanıyla ilgili sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklere katılır ve bu tür etkinlikleri düzenler.
- P.Ç. 21 :** Alanıyla ilgili yaptığı çalışmalarını ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarla paylaşır.
- P.Ç. 22 :** Beşerî bilimler alanında sosyal, kültürel hakların evrenselliğini destekler, sosyal adalet bilinci kazanır, tarihî ve kültürel mirasa sahip çıkar.
- P.Ç. 23 :** Kalite yönetim ve süreçlerine uygun davranır ve katılır.
- P.Ç. 24 :** Bilimsel bilgiyi açık ve yetkin biçimde aktarabilir.
- Ö.Ç. 1 :** Öğrenciler, beden folkloru kavramını folklor ve etnografya bağlamında tanımlayarak bedeni kültürel bir metin ve anlatı alanı olarak yorumlayabilir.
- Ö.Ç. 2 :** Öğrenciler, ritüel, tören, oyun, dans ve gündelik pratikler içerisinde bedenini taşıdığı simgesel ve toplumsal anlamları analiz edebilir.
- Ö.Ç. 3 :** Öğrenciler, bedenle ilişkili folklorik unsurları (jest, mimik, duruş, hareket, süslenme vb.) etnografik yöntemler kullanarak gözlemleyip belgeleyebilir.
- Ö.Ç. 4 :** Öğrenciler, toplumsal cinsiyet, kimlik, iktidar ve aidiyet ilişkilerinin beden üzerinden nasıl kurulduğunu ve yeniden üretildiğini folklorik örnekler üzerinden değerlendirebilir.
- Ö.Ç. 5 :** Öğrenciler, sözlü kültür, performans ve hafıza bağlamında bedenini aktarım ve temsil işlevini karşılaştırmalı olarak tartışabilir.
- Ö.Ç. 6 :** Beden ve Folklor ile ilgili temel kavramları öğrenebilir.